

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.444/2014/8.szám

A Szegedi Ítéltábla a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség által képviselt felperesnek - a dr. Borbély Andrea ügyvéd által képviselt Szebb Jövőért Egyesület alperes ellen egyesület feloszlátása iránt indított perében a Gyulai Törvényszék 2014. március 24. napján kelt 12.P.20.045/2013/47. számú ítélete ellen a felperes 48. sorszám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **megváltoztatja** és az alperesi egyesületet feloszlátja.

A Magyar Állam perköltség megfizetésére és előlegezett költség viselésére kötelezését mellőzi.

Kötelezi az alperest, hogy az állam által előlegezett 82 331 (nyolcvankettőezer-háromszázharmincegy Ft költséget a Gyulai Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívására, az ott megjelölt módon fizesse meg.

A feljegyzett összesen 132 000 (egyszázharminckettőezer) Ft elsőfokú, megelőző és jelen másodfokú eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

A Békéscsabán 11 fő részvételével Szebb Jövőért Polgárőr Egyesület néven 2010. március 5. napján alakult alperesi egyesületet a Békés Megyei Bíróság a Pk.60.010/2010/4. számú végzésével közhasznú jogállású társadalmi szervezetként nyilvántartásba vette. Az alperes alapításkor elfogadott alapszabálya az egyesület céljaként jelölte meg a bűncselekmények elkövetésének megelőzését, a lakosság biztonságérzetének növelését és - egyebek mellett - feladatuként határozta meg járőrözések szervezését a bűnügyileg fertőzött területeken, a veszélyeztetett lakossági csoportok vagyontárgyainak védelme érdekében.

Az alperes a 2013. augusztus 19. napján tartott közgyűlésén alapszabályát módosította: a nevét Szebb Jövőért Egyesületre változtatta, és tevékenységéből mellőzte a „polgárőr” kitételt. Hatályos alapszabálya szerinti célja - egyebek mellett - a helyi közbiztonság megteremtésében, az emberi és állampolgári jogok érvényre juttatásában, az élet- és vagyonvédelemben, az áldozatvédelemben és a bűnmegelőzésben való közreműködés.

Az alapítást követően az alperes taglétszáma többszáz főre emelkedett, a tagok az ország különböző településeinek lakosai. Az alperes tagjai egyesületi tevékenységük során fekete nadrágból, bakancsból és mellényből, valamint fehér ingből és fehér vagy fekete pólóból álló formaruhát viselnek. A fekete mellény hátán „Szebb Jövőért” felirat, továbbá árpádsávós címer látható.

Az ezredfordulót követően a Heves megyei **(település 1. neve)** és a Hajdú-Bihar megyei **(település 2. neve)** településeken elszaporodtak a vagyon elleni, valamint az erőszakos és a garázda jellegű bűncselekmények és szabálysértések. A cselekmények felderítése és az elkövetők felelősségre vonása gyakran elmaradt a hatékony bűnüldözéshez szükséges tárgyi és személyi feltételek elégtelensége miatt. A lakosság egy részének megrendült a rendőrségbe vetett bizalma, ezért a sértettek közül többen a kisebb kárt okozó - főleg fa-, fém-, termény- és egyéb vagyontárgyakra elkövetett - lopások miatt nem tettek feljelentést. A romló közbiztonság miatt ugyanakkor a fenti településeken egyre feszültebbé vált a közhangulat, a lakosság jelentős részében az a meggyőződés alakult ki, hogy a roma lakosság munkanélküli, rendszeres jövedelemmel nem rendelkező, különböző szociális juttatásokból élő tagjai felelősek az elkövetett szabálysértésekért és bűncselekményekért. Többek kérését követően **(személy 1. neve) (település 1. neve-i)** és **(személy 2. neve) (település 2. neve-i)** lakos az alpereshez fordult segítségért a helyi közrend és közbiztonság megerősítése céljából. Az alperes a megkereséseknek eleget tett, s **(település 1. neve)-nn** 2011. március 1. - március 17., **(település 2. neve)**on pedig 2011. április 11-13. között változó - 20-100 fős - létszámban és személyi összetételben jelen volt. Az alperesi jelenlét idején tagjai - a bűncselekmények és szabálysértések elkövetésének megakadályozása illetve megelőzése érdekében - néhány fős csoportokban folyamatos járőrszolgálatot tartottak, annak során formaruhájukat viselték. Az alperes e tevékenységének megkezdését megelőzően mindkét településen felvette a kapcsolatot a helyi rendőri szervekkel, előre jelezte, hogy mikor, hol, hány fővel és kinek a vezetésével kívánnak járőrözni. A járőrszolgálat a zömmel roma lakta településrészekre nem terjedt ki.

(település 1. neve)-nn az alperesi jelenlét második hetében különböző radikális - bírósági nyilvántartásba nem vett - jobboldali szervezetek - így a **(V.)**, a **(B.)** és a **(Cs.)** - is megjelentek, s formaruhát viselő tagjaik az alpereshez hasonlóan folyamatosan járőröztek a község utcáin, a **(B.)**hez tartozók olykor ostorral és fokossal felfegyverkezve.

A **(V.)** tagjai a romák által lakott utcák feletti hegyoldalon telket és pincét vásároltak katonai kiképzőtábor létesítése céljából. Ez a körülmény, továbbá az alperes és az egyéb jobboldali szervezetek folyamatos járőrözései, valamint az ezek során időnként elhangzó rasszista megnyilatkozások a helyi cigányságban felháborodást és félelmet váltottak ki.

A Jobbik Magyarországért Mozgalom **(település 1. neve)-nra** 2011. március 6. napjára „Összefogás a cigányterror ellen”, **(település 2. neve)**on pedig 2011. április 17. napjára „A közbiztonságért” megjelöléssel demonstrációt szervezett. A többszáz fő részvételével

Pf.II.20.444/2014/8.szám

zajlott rendezvényeket a Jobbikkal kötött megállapodás alapján az alperes tagjai biztosították ingyenesen. Ezen túl a demonstrációkon az alperes aktívan nem vett részt, tagjai nem szólaltak fel.

A **(település 1. neve)-nn** rendezett demonstráción felolvasásra került egy „együttélési szabályzat”, amelynek egyes pontjai az általános magatartási és viselkedési szabályok betartására, továbbá a magántulajdon tiszteltben tartására való felhívást tartalmaztak. A demonstráció résztvevői, valamint az alperes rendezvényt biztosító tagjai rendőri felvezetéssel a rendezvény végén a helyi cigány önkormányzat elnökének házához vonultak, ahol ismételten felolvasásra, majd az elnök részére átadásra került a „szabályzat”.

A sajtó és a különböző jogvédő szervezetek az alperes megjelenését követően kezdettől fogva nagy érdeklődést tanúsítottak mind a **(település 1. neve-i)**, mind a **(település 2. neve-i)** események iránt. A különböző tv-csatornák műsoraiban, az írott sajtóban és az internetes hírportálokon közzétett tudósítások többsége az alperest a Jobbikhoz kötődő és a felosztatott Magyar Gárda utódának tekinthető szervezatként mutatta be. A részben név szerint megjelölt, részben nevük feltüntetése nélkül megkérdezett helyi lakosokkal készített riportok szerint a lakosság körében eltérően alakult az alperesi jelenlét megítélése. A megkérdezett nem roma lakosok többsége örömmel fogadta az egyesület tagjainak megjelenését, járőröző tevékenységüket hatékornak ítélte a bűnözés visszaszorítása és a közbiztonság javulása szempontjából. Ezzel szemben a cigány származású riportalanok arról számoltak be, hogy a „fekete ruhások” jelenléte félelemmel tölti el őket és gyermekeiket, akik emiatt az iskolába sem mernek elmenni. Többen sérelmezték továbbá, hogy a megjelentek valamennyi cigányt bűnösnek tekintik, holott csak egy kisebb hányaduk követ el bűncselekményeket. Ezen túl néhányuk állította, hogy a járőrözők részéről rasszista kijelentések, „beszólások” is elhangzottak.

A Másság Alapítvány által működtetett Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédő Iroda (NEKI) a 2011. április 12. napján kelt - a Békés Megyei Főfelperes neveséghez címzett - levelében törvényességi felügyeleti vizsgálat elrendelését kérte az alperessel szemben arra hivatkozva, hogy az egyesület tevékenysége sérti a roma kisebbség alkotmányos és emberi jogait, állítása szerint az alperes **(település 1. neve-i)** fellépése arra utal, hogy az egyesület nyíltan romaellenes nézeteket vall, tevékenysége szélsőséges nézetek terjesztésére, a helyi roma közösségek provokálására és zaklatására terjed ki.

Ezen túlmenően civil jogvédő szervezetek 2011. április 14-én közös levélben fordultak a miniszterelnökhöz, a belügyminiszterhez és több más politikai vezetőhöz azonnali fellépést sürgetve az alperes **(település 2. neve-i)** járőrözésével szemben, amelyet a romák ellen irányuló erőszakos és megfélemlítő magatartásként értékeltek.

A Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogok Országgyűlési Biztosa ugyancsak kezdeményezte a felperesnél az alperes felosztatását, csatolva a „2011. márciusában történt **(település 1. neve-i)** események és a hasonló jelenségek

veszélyeiről" készített vizsgálati jelentését. A jelentés szerint az alperes tagjainak és az egyéb „egyenruhásoknak” a településre érkezése előtt nem volt jelentősebb feszültség a község roma és nem roma lakosai között. Az ellentét az „egyenruhások vonulását” követően erősödött föl és éleződött ki. A helybeli roma lakosok az alperes jelenléte alatt félelemben éltek, rettegtek a fizikai támadás lehetőségétől, emiatt sokan néhány napra elmenekültek otthonaikból. Megalázónak érezték, hogy folyamatosan potenciális bűnözőnek tekintik őket. A romaellenesség rasszista kifejezések és szóbeli erőszak formájában jelentkezett, mint például olyan kijelentésekben, hogy „megdöglötök”, „szappant főzünk belőletek”, „a véretekkel festjük ki a falakat”, tettlegességre azonban nem került sor. A jelentés kitér arra is, hogy a romák a különböző formaruhák ellenére sem tudtak mindig különbséget tenni a között, hogy az alperes vagy más szervezet tagjai részéről érték őket atrocitások.

Vizsgálták és elemezték a **(település 1. neve)-nn** történeteket a Társaság a Szabadságjogokért (TASZ) munkatársai is, „árnyékjelentésben” összegezve megállapításait és javaslatait. A jelentés melléklete meg nem nevezett roma lakosok panaszait rögzíti, amelyek szerint - egyebek között - az alperes tagjai részéről több ízben elhangzottak sértő, rasszista, fenyegető kijelentések a roma lakosokkal szemben. A jelentés megállapítása szerint az alperes szorosan kötődik a Jobbikhoz, emellett lényegében megegyezik az **(Ú.)** rasszista, extrémista csoportosulással, amely a felosztatott Magyar Gárda egyik utódszervezete.

(település 2. neve-n) 2012. január 24-én lakossági fórumot tartottak, mert elterjedt, hogy a magyarul lakosok településrész egyik lakója az ingatlanát roma családnak kívánja eladni. A fórumon az alperes néhány tagja is részt vett az egyesület formaruhájában, majd - az incidens nélkül lezajlott összejövetelt követően - egysoros oszlopban közlekedtek a településen.

Az alperes egy tagjának kezdeményezésére **(3 személy neve)** 2013. március 13-án **(település 3. neve)-n** „polgárőrség” feliratú matricával ellátott gépkocsival „járőröztek” abból a célból, hogy megelőzzék bűncselekmények és szabálysértések elkövetését.

A fenti két cselekmény alapján a nevezett személyek és az alperes érintett tagjai ellen közbiztonsági tevékenység jogosulatlan végzésének gyanúja miatt szabálysértési eljárás indult.

Az alperes 2012. évtől kezdődően számos településen lakossági fórumot, illetve esetenként - más, állami nyilvántartásba nem vett csoportosulásokkal közösen - demonstrációt szervezett a helyi bűnelkövetések megelőzése és önvédelmi közösségek megszervezése céljából. A rendezvénysorozat keretében 2012. május 17-én **(település 4. neve)-n** tartott fórumot, ahol nem sokkal ezt megelőzően egy idős asszony emberölés áldozata lett. A rendezvényen az alperes elnöke beszédet tartott, ebben visszautalt a bűncselekmény elkövetésére, majd így folytatta: „Éves szinten magyar polgárok százait gyilkolják le néhány ezer forintért, 1-2 tyúkért, vagy éppen vashulladékért, ami az udvaron hever”, majd „a közös ellenség legyőzésére” szólított fel, az összefogásra buzdított, és arra, hogy „minden szemetet” ki kellene söpörni az országból. A minél gyorsabb intézkedés szükségességét hangsúlyozta,

Pf.II.20.444/2014/8.szám

majd így folytatta: „mindenki tudja, úgy szaporodnak ezek a férgek, mint a patkányok. Az elkövetkezendő években meg fog többszöröződni ezeknek a sátánfajzatoknak a száma. Azoknak, akik az apjukat nem látták soha dolgozni, csak henyélni, dorbézolni, rabolni, ölni, ezt látták otthon és ezt fogják folytatni...” Utalt továbbá arra, hogy más országokban, így Olaszországban és Franciaországban a helyzetet a kormányzat megfelelően kezelni tudta.

(település 5. neve)-n 2012. július 25-én egy magyar család és a helyi romák között verekedés tört ki. Ezzel összefüggésben 2012. augusztus 5-én a Jobbik Magyarországért Mozgalom, a **(V.I).** Mozgalom, az alperes, a **(B.)** és **(Ú.)** „Élni és élni hagyni! - Demonstráció a jogos magyar önvédelemért” elnevezéssel hirdetett fórumot a településen, amelyen az azt szervező csoportok nagy létszámmal jelentek meg. Az összejövetelen az alperes elnöke a **(település 4. neve)-ivel** megegyező tartalmú beszédet tartott, és ahhoz hasonló mondanivalót tükröző - esetenként kifejezetten rasszista, kirekesztő kifejezésekkel tűzdelt - felszólalások hangzottak el a többi résztvevő szervezet szónokai részéről is **(szónokok neve)**. A szónoklatokat követően a demonstráción megjelentek katonai alakzatban, dobszóval, olykor hangos kiabálással haladtak el romák lakta házak előtt, ahol ködöbálásra is sor került.

Az alperes az elnöke által **(település 4. neve)-n** és **(település 5. neve)-n** elmondott beszédet utóbb internetes honlapján is közzétette.

(település 6. neve)-n 2012. augusztus 14-én **(Ú.)** tagjai magánterületen rendezvényt szerveztek azzal a céllal, hogy az ottani magyar lakosság „védelmét lássák el a cigány bűnözőkkel szemben”. A helyszínen az alperes tagjai is megjelentek. A településen feszült hangulat alakult ki a romák, valamint **(Ú.)** tagjai és támogatói között, a rendet a rendőrök tartották fenn. Az eseményekhez kapcsolódóan a Szentkorona rádió internetes oldalán olyan tartalmú bejegyzések jelentek meg, hogy „a gárdistákat és a rendőröket megtámadták **(település 6. neve)-n**, a gárdisták segítséget kérnek”. Ennek hatására 19-én folyamatosan érkeztek az **(Ú.)** által hirdetett eszméssel rokonszenvező szervezetek, csoportok, köztük az alperesi egyesület tagjai a településre. Ugyanakkor a roma lakosok is gyülekezni kezdtek. A megerősített rendőri jelenlét és intézkedések eredményeként a két szembenálló tábor között komolyabb összetűzésre nem került sor, 20-án reggelre mindkét csoportosulás fokozatosan feloszlott.

Az alperes a 2012. augusztus 20-án közzétett sajtóközleményében beszámolt arról, hogy **(Ú.)** vezetőivel történő egyeztetés után az egyesület elnöksége mozgósítást rendelt el, és meghatározó résztvevőjévé vált az augusztus 19-20-i **(település 6. neve)-i** eseményeknek. Utalt arra, hogy az összefogás nélkül nem sikerült volna „ilyen mértékű hatékonysággal demonstrálni, felháborodásunkat kifejezni a hazánkat egyre kritikusabb mértékben sújtó cigánybűnözési áradat okán”.

(település 7. neve)-n a feloszlott Magyar Gárda megalakulásának 5. évfordulója alkalmából tartottak rendezvényt 2012. augusztus 25-én, amelyen részt

vettek a Jobbik Magyarország Mozgalom mellett az alperesi egyesület, a **(K.)**, a Magyar Nemzeti Gárda és a **(V.I.)** Mozgalom tagjai is. Az alperes elnöke az itt elmondott és az egyesület internetes honlapján is közzétett (alapügy 51/F/2.) beszédében kifejezésre juttatta, hogy „5 évvel a gárda életre hívása után ... a küldetésünk még mindig messze nincs teljesítve, ami ... nem azt jelenti, hogy bármit is feladtunk volna eddigi elveinkből, a harci szellemünk úgy gondolom továbbra is töretlen, és felvértezve az öt év tapasztalatával folytatjuk továbbra is nemzetmentő misszióunkat. Kifejtette azon véleményét, miszerint „Magyarországon ... intenzív polgárpusztítás zajlik, ahol az egyik fél minden fegyvernemet megengedhet magának és szedi áldozatait, míg a másik oldalon csak kapkodják a fejüket, az események után loholva fegyvertelenül..., fel kell lázadnunk! El kell zavarnunk a rajtunk élősködő horgas orrú érdekeket kiszolgáló, magyarpusztító, országromboló, hazaáruló bűnbandát a Kárpát-medencéből...”.

A 2013. áprilisában **(település 8. neve)** község határában a szántóföldön tartott összejövetelt az alperes más szervezetekkel **((B.), (Ú.), (V.I.))** közösen. A rendezvény témáját a környéken elszaporodott betöréses lopások képezték. A romalakta terület mellett megrendezett fórumon különösebb incidens nem történt.

Az felperes neve a Gyulai Törvényszéken 12.P.20.189/2011. szám alatt előterjesztett és módosított keresetében az alperes feloszlását kérte az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. tv. (Etv.) 16. § (2) bekezdés d) pontja alapján, arra hivatkozva, hogy az alperes tevékenysége a roma kisebbség jogainak, szabadságának sérelmével jár. Álláspontja szerint az alperes a **(település 1. neve-i)** és **(település 2. neve-i)** fellépése során faji alapú megkülönböztetést tett az emberek között, a közbiztonság helyreállítása érdekében meghirdetett fokozott járőrszolgálat valójában a bűnözőnek kikiáltott cigány kisebbség megfélemlítését célozta, s egyben sértette a roma kisebbséghez tartozók egyenlő emberi méltósághoz való jogát, az adott személyi kör közösségi szinten is érzékelhető biztonsághoz és szabadsághoz való jogát, fajgyűlöletről tett tanúságot, és ennek következtében sérült a közrend és a köznyugalom. Érvelése szerint az alperesi szervezet a közbiztonsággal kapcsolatos feladatok ellátását a „cigánybűnözés” elleni fellépéssel azonosítja, amit alátámaszt az a körülmény, hogy az alperes a székhelyétől távol eső, romák által nagyobb számban lakott településeken tartott megerősített létszámmal fokozott járőrszolgálatot. Kiemelte, hogy az alperes nem határolódott el a **(település 1. neve)-n** vele egyidejűleg jelenlévő, nyíltan romaellenes nézeteket hangoztató **(V.), (B.)**, s a feloszlátott Magyar Gárda tagjaitól, sőt azokkal, és a Jobbik Magyarországért Mozgalommal folyamatosan együttműködött, ez utóbbival eszmei közösséget vállalt. .

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint feloszlását az általa elkövetett konkrét jogsértések alapozhatják meg. Ennek bizonyítása a felperest terhelte volna, a felperes által megjelölt bizonyítékok azonban nem támasztják alá, hogy az egyesület a tevékenysége során faji alapon megkülönböztetést tett volna, mint ahogy azt sem, hogy célja a cigányság megfélemlítésére irányult. Hangsúlyozta, hogy a polgárőrök részéről rasszista kijelentés bizonyíthatóan nem hangzott el, az egyéb formaruhás szervezetek jelenléte, illetve magatartása pedig az alperes terhére nem róható. Kiemelte,

hogya a Jobbik által meghirdetett demonstrációkon az alperes

- 7 -

Pf.II.20.444/2014/8.szám

tagjai nem a gyülekezési jogukat gyakorolták, csupán a szervezőkkel kötött megállapodás alapján biztosították az érintett rendezvényeket. Az alperes tagjai a gyűléseken nem szólaltak fel, az ott elhangzott szónoklatok tartalmáért felelősséggel nem tartoznak. Utalt arra, hogy az érintett felszólalások egyébként sem lépik túl a szabad vélemény-nyilvánítás korlátait.

Érvelése szerint a felperes által bizonyítékként csatolt, az internetes, írott és képi médiában megjelent cikkek, híradások csak véleményeket fogalmaznak meg, illetve a riportalanyok egyéb bizonyítékokkal alá nem támasztott tényállításait tartalmazzák, a média politikai, ideológiai beállítottságát tükrözik, így tényyszerűnek, függetlennek, hitelesnek nem tekinthetők.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, és a felperest 600 000 Ft perköltség alperes javára történő megfizetésére kötelezte. Határozatának indokolása szerint a felperes - az őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére - nem bizonyította, hogy az alperes tagjai akár egyénenként, akár csoportos megnyilvánulásaikban az egyesület alapszabályába, a Magyar Köztársaság Alkotmányába vagy törvényeibe, illetve a Magyar Köztársaság által elfogadott nemzetközi egyezményekbe ütköző tevékenységet fejtettek ki. A per során lefolytatott bizonyítási eljárás adatait egyenként és összességében is értékelve arra a meggyőződésre jutott, hogy azok az alperes feloszlására alapot adó súlyos jogsértések bizonyítására nem elégségesek.

Hangsúlyozta, hogy az alperes **(település 1. neve-i)** jelenlétével egyidejűleg más szerveződések **((B.), (V.), (Cs.))** tagjai is jelen voltak a településen, az egyes felvételeken beazonosítható, illetve az egyes beszámolókból leírt konfliktusok, fenyegetések ezekhez a személyekhez illetve szerveződésekhez köthetők.

A TASZ és a NEKI vizsgálati anyagát, valamint a helyi cigány kisebbségi önkormányzat képviselőjének, **(képviselő neve)-nek** a tanúvallomását elemezve rámutatott, hogy a különböző szervezetek, szerveződések egyenruhás tagjait a roma közvélemény egységesen kezelte, s bár az alperes esetenként olyan csoportosulásokkal vegyülve lépett fel, amelyek nem riadtak vissza a rasszista kijelentésektől és erőszakos megnyilvánulásoktól, ezek magatartásáért az alperes nem tartozik felelősséggel. Megállapította, hogy az alperes tagjai egyenruhában, menetoszlopban, katonai vezényszóra felvonulva indultak csoportokra szakadva járőrözni **(település 2. neve)** utcáin, ami ugyan jellegénél fogva kelthetett szorongást a helybeliekben, azonban magának a menetelésnek és a nyilvános felvonulásnak a jogát a gyülekezési jog garantálja, így sem ezt, sem az alperes által rendszeresített formaruha használatát nem ítélte jogsértőnek.

Utalt arra, hogy a cigánysággal szembeni szélsőséges megnyilvánulások mindkét településen a Jobbik Magyarországért Mozgalom által szervezett nagygyűlésekhez, és az azokat követő tüntetésekhez kapcsolhatók, az alperes azonban ezeken a rendezvényeken csak rendezvénybiztosító tevékenységet látott el, ami a bejegyzett

tevékenységi körével nem ellentétes, és önmagában nem sérti az alperes pártoktól való függetlenségének követelményét sem. Nem találta az alperes terhére róhatónak azt sem, hogy az egyesület egyes tagjai egyben a Jobbik Magyarországért Mozgalomnak is tagjai, illetve, hogy elveik több szempontból hasonlóak a Jobbik képviselői által is hangoztatott nézetekhez. Arra a meggyőződésre jutott, hogy az alperesi egyesület járőrözése nem a cigányság, mint népcsoport, hanem kifejezetten a bűnelkövetői kör ellen irányult, annak a cigánysággal való azonosítása nélkül. I.

A rendelkezésére álló bizonyítékokat összességében értékelve megállapította, hogy az adott településeken felvonuló félkatonai szervezetek tevékenysége nyomán kirekesztő, emberi jogokat sértő, rasszista kifejezések, félelemkeltő megnyilvánulások történtek, amelyek a jogállamiságot sértik, a Magyar Köztársaság törvényeibe ütköznek és a közfelfogás szerint is elfogadhatatlanok, az azonban nem bizonyítható, hogy az alperes tagjai maguk is kifejtettek volna jogellenes magatartást, így az egyesület feloszlításának törvényi feltételei nem állnak fenn.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérve annak keresete szerinti megváltoztatását. Az elsőfokú eljárásban kifejtett álláspontját fenntartva kiemelte, hogy az alperes **(település 1. neve-i)** és **(település 2. neve-i)** fellépésének célja nem a bűnmegelőzés volt, hanem az erődemonstráció, az elrettentés és a megfélemlítés.

Előadta, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalát követően az alperes részt vett a **(település 5. neve)-n** és **(település 6. neve)-n** történt romaellenes megmozdulásokon, **(település 9.)-en** tagtoborzót, **(település 10.)-en** - ahol jelentős roma kisebbség él - fórumot tartott, képviselője 2012. augusztus 25-én felszólalt a Magyar Gárda megalakulásának 5. évfordulójára tartott megemlékezésen, ahol rasszista tartalmú beszédet mondott. Részletezte a 2012. augusztus 5-i **(település 5. neve)-i** és a 2012. augusztus 14-i **(település 6. neve)-i** eseményeket, az alperes ottani szerepvállalását. Érvelése szerint a **(település 5. neve)-n** és **(település 6. neve)-n** történtek azt támasztják alá, hogy az alperesnek az emberek származási alapon történő megkülönböztetését hangoztató demonstrálásai egyre feszültebb helyzetet eredményeztek, sőt erőszakos megnyilvánulásokhoz vezettek, amelyek következményeként sérült a közrend és a köznyugalom.

Végül utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság tévesen marasztalta a felperest az alperes elsőfokú perköltségében, a Polgári perrendtartás irányadó rendelkezése szerint ugyanis ha a bíróság az felperes neve keresetét elutasítja, a perköltség megfizetésére az államot kell kötelezni.

A Szegedi Ítéltábla a Pf.III.20.518/2012/7. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és ugyanezt a bíróságot új eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította. Rámutatott, az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperest

terhelte annak bizonyítása a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében, miszerint az alperes tagjai tagi minőségükben az alperes nevében, képviselőként az alperes tevékenységi körében eljárva olyan konkrét cselekményeket követtek el, amelyekkel sértették mások jogait, szabadságát. Utalt

- 9 -

Pf.II.20.444/2014/8.szám

arra, az elsőfokú bíróság a **(település 1. neve-i)** és a **(település 2. neve-i)** alperesi jelenléthez kapcsolódó bizonyítékok okszerű, logikus értékelésével jutott arra a következtetésre, hogy a felperes e két településen történtek tekintetében bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni. Egyetértett az elsőfokú ítélet azon megállapításával, miszerint az egyenruha viselése, a különböző jelek, szimbólumok használata, az alakzatban vonulás, vezényszóra történő nyilvános menetelés és éneklés a gyülekezési szabadságból fakadó jogszerű tevékenység, így önmagában mások jogait, szabadságát nem sérti akkor sem, ha az egyes szemlélődőkből ellenérzést vált ki. Osztotta az elsőfokú ítéletnek azt a megállapítását, miszerint a járőrözéseket illetően az alperes tagjai részéről megnyilvánuló, a roma lakossághoz tartozó személyek megfélemlítését, erőszakkal való fenyegetettségét eredményező kijelentések elhangzása, egyéb atrocitások megtörténte nem nyert bizonyítást. Megállapította, nem áll rendelkezésre olyan bizonyíték, amely igazolná, hogy az alpereshez nem tartozó személyek az alperes tagjaival közösen fellépve, azoknak legalább hallgatólagos támogatásával fejtettek volna ki fenyegető, megfélemlítő magatartást a település roma lakosaival szemben. Rámutatott, helytálló az elsőfokú ítélet azon megállapítása, miszerint a **(B.)**, **(V.)** és egyéb szélsőséges csoportosulások tagjainak a szabad véleménynyilvánítás határait átlépő, nyíltan fajgyűlölő, fenyegető megnyilvánulásaiért az alperes felelőssége nem állapítható meg. Utalt arra, tény, hogy az alperes a Jobbik Magyarországért Mozgalom által a két településen szervezett rendezvényeken csak mint rendezvénybiztosító vett részt, tagjai nem szólaltak fel, s a felperes sem állította, hogy a rendezvények biztosításával kapcsolatos feladatok ellátása során az alperes tagjai részéről bármilyen kirívó, rasszista jellegű megnyilvánulásra került volna sor. A pusztán rendezvényirányítói jelenlét alapján pedig az alperes sem az elhangzott felszólalások tartalmáért, sem a **(település 1. neve-i)** gyűlést követő - kétségtelenül konfliktusveszélyt magában rejtő - történésekért (a helyi kisebbségi cigány önkormányzat elnökének házához vonulás és az „együttélési szabályzat” átadása) nem vonható felelősségre.

Nem ítélte az alperes feloszlására alapot adó körülménynek azt sem, hogy a feloszlított Magyar Gárda és az alperes tagjai között személyi átfedések vannak, illetve hogy az alperes képviselőjének, **(alperes képviselője)-nek** a nyilatkozataiból kitűnően az alperes a Jobbikhoz és a Magyar Gárdához hasonló nézeteket, eszméket képvisel a roma lakossággal kapcsolatban.

Rámutatott ugyanakkor, hogy az alperesi működés megítéléséhez nem mellőzhető a fellebbezésben új tényként hivatkozott **(település 3. neve-i)**, **(település 4. neve-i)**, **(település 11. neve-i)**, **(település 5. neve-i)**, **(település 6. neve-i)**, **(település 9. neve-i)** és **(település 10. neve-i)** események, valamint az alperesi képviselő - Magyar Gárda megalakulásának 5. évfordulója alkalmából 2012. augusztus 25-én tartott megemlékezésen elhangzott - beszédének kapcsán az alperes szerepvállalásának a

vizsgálata, amelyre megismételt eljárás keretében kerülhetett sor.

A megismételt eljárásban a felperes módosított keresetét változatlanul fenntartotta. A korábbiakban előadottakon túl keresetének alátámasztásaként hivatkozott arra, hogy a Szegedi Ítéltábla a Bhar.II.90/2012/3. számú ítéletével megállapította az alperesi egyesület elnökének, **(alperes képviselője)-nek** a bűnösségét egyesülési joggal visszaélés vétségében, mivel nevezett a feloszlatott Magyar Gárda Mozgalommal lényegében azonosnak tekinthető **(Ú.)**ban vezető tisztséget vállalt.

- 10 -

Előadta továbbá, hogy az alperes több tagja ellen büntető eljárások indultak a roma kisebbséghez tartozó személyek, valamint egy román állampolgárságú személy sérelmére elkövetett garázdaság vétségének gyanúja miatt, ezek egy részében a bíróság megállapította a vádlottak bűnösségét, míg más részükben az eljárás még folyamatban van.

Az alperes ellenkérelmét fenntartva a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte az államot, hogy 30 napon belül fizessen meg az alperesnek 450 000 Ft perköltséget. Megállapította, hogy 82 331 Ft előlegezett költség az állam terhén marad. A fentiekben kiegészített tényállás alapján sem találta bizonyítottnak, hogy az alperes tevékenységének gyakorlása során túllépte a gyülekezési és véleménynyilvánítási szabadság határait, és ez okból sérti mások jogait és szabadságát. A **(település 1. neve-i)** és a **(település 2. neve-i)** alperesi jelenlét tekintetében fenntartotta az alapeljárásban elfoglalt álláspontját, megismételte döntésének ott kifejtett indokait, hozzátéve, hogy a TASZ korábbi elnöke, **(korábbi elnök neve)** - a megismételt eljárásban tett vallomásából megállapíthatóan - a **(település 1. neve-i)** eseményekről közvetlen információval nem rendelkezett, vallomása nem tartalmaz olyan új tényeloadást, amely bizonyíték a már megállapított tényállás módosítására adna lehetőséget.

A 2012. augusztus 5-én **(település 5. neve)-n** és a 2012. augusztus 19-20-a közötti időben **(település 6. neve)-n** történetekre vonatkozó kép- és hangfelvételek, valamint a beszerzett rendőrségi iratok tartalmát sem ítélte a keresetet alátámasztó bizonyítéknak. Rámutatott, a rendőrségi iratokból az állapítható meg, hogy a rendezvények kirívó fegyelemsértés, az alperes terhére írható súlyos rendbontás nélkül zajlottak le. Kiemelte, a 2012. augusztus 5-én **(település 5. neve)-n** tartott rendezvénynek nem az alperes volt a szervezője, rajta kívül más szervezetek **((K.)** Mozgalom, **(V.I.)** Mozgalom, **(MNG)**, **(V.H.)**, **(S.)**, **(B.)**) tagjai szintén megjelentek, kődobálás pedig azért történhetett, mert a szervező nem volt ura a helyzetnek. Megállapította, hogy a rend fenntartása nagy létszámú rendőri erő bevetését tette ugyan szükségessé, de ennek hátterében a felfokozott társadalmi feszültség állt. Kifejtette, az ország dél-keleti részén a nagyarányú munkanélküliség következtében feszültségforrás a román idénymunkások megjelenése, továbbá az is, hogy a magyarok lakta településrészekre beköltöző roma családok miatt a környező ingatlanok forgalmi értéke aránytalanul csökken, az e problémák megoldására szerveződő lakossági fórumon való alperesi részvétel azonban az egyesület hátrányos megítélését nem vonhatja maga után.

Kiemelte, az alperes nem vitatta, hogy meghirdette szervezetén belül az ún. „levente képzést”, ennek célja azonban a fiatalok sportos életmódra, szülő- és

hagyománytiszteltet nevelése, a hagyományos magyar értékek bemutatása, megismertetése, nem pedig katonai képzés, illetve militarista szemléletre való nevelés, amelyet a felperes állított, de nem bizonyított.

Megállapította, hogy az alperes tagjai és képviselője által elmondott nyilvános beszédek éles társadalomkritikát, a kormánnyal és a fennálló renddel kapcsolatos elégedetlenséget fogalmaznak meg, egyben kiemelt szerepet kap azokban a magyarsághoz tartozás hangsúlyozása, a nemzeti összefogás kiemelése. Az alperes elnökének 2012. május 17-i fórumon elhangzott beszédét úgy értelmezte, hogy az a

- 11 -

Pf.II.20.444/2014/8.szám

bűnözői réteg által keltett veszélyeztetettséget eltúlozza, azt a magyarság léte elleni támadásként tünteti fel, hangvételt nacionalistának és kirekesztőnek jellemezte, rámutatott ugyanakkor, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlata szerint a véleménynyilvánítási jog még a gyűlölködő, kirekesztő kijelentésekre is kiterjed mindaddig, amíg nem alkalmas erőszak szítására. Megítélése szerint az alperes elnökének megnyilvánulása e határt nem lépte át, amit az is igazol, hogy a jelenlévő rendvédelmi szervek nem látták szükségesnek a felszólaló eltávolítását, az pedig, hogy más szélsőséges szervezetek tagjai részéről nyíltan rasszista kifejezések hangzottak el, az alperes terhére nem értékelhető.

Utalt arra, az, hogy az alperes tagjainak közszereplése esetenként politikai tartalmat hordoz, nem ütközik az alperes jelenleg hatályos alapszabályba, az a tény pedig, hogy a közhasznú szervezetekre vonatkozó jogszabályi előírásokat megsérti, szintén nem ad alapot a feloszlátására. Kiemelte, nem merült fel olyan adat, hogy az alperes a választáson jelöltet állított, szervezete valamely politikai párttal összefonódik, illetve hogy politikai szervezettől anyagi támogatásban részesül.

Rámutatott, a felperest terhelte annak bizonyítása, miszerint a csatolt szabálysértési és vétségi eljárásokban keletkezett határozatok érintettjei az alperes tagjai. A felperes azonban a Pp. 141. § (6) bekezdésében írt figyelmeztetés ellenére az erre vonatkozó bizonyítékokat - az alperes közgyűlési jegyzőkönyveihez csatolt jelenléti íveket - határidőn túl csatolta, ezért azok, mint elkésettek nem voltak figyelembe vehetők. Emellett megjegyezte, hogy a csatolt okiratokból olyan súlyú jogerősen elbírált szabálysértés, bűncselekmény elkövetése nem állapítható meg, amely az alperes feloszlátására adna alapot, még abban az esetben sem, ha megállapítható lenne, hogy az adott cselekményt az érintett az alperes tagjaként követte el.

Nem találta megalapozottnak azt a felperesi állítást sem, amely szerint az alperes kizárólagosan állami feladatként ellátható közbiztonsági feladatot végez. Okfejtése szerint az, hogy az alperes tagjai bűnmegelőzési céllal járják, „figyelik” a településeket, nem minősül a Ptv. 3. § (1) bekezdése szerinti polgárőr tevékenységként folytatható járőr-, illetve figyelő szolgálatnak. A bűnelkövetést megakadályozó céllal való jelenlét álláspontja szerint olyan állampolgári jog, amely csak rendkívüli esetben korlátozható, többlettényállási elem hiányában hiányzik a társadalomra veszélyessége, sőt a bűnelkövetőkre nézve visszatartó erőt jelent. Megállapította, hogy az alperes tevékenységéből a kizárólag polgárőr egyesület által végezhető feladatok ellátását felfüggesztette, tevékenységi körét a jogszabályváltozásra figyelemmel módosította. Nem fogadta el azt az érvelést sem, hogy az alperes jogellenesen folytatott tagtoborzást.

A felperes kiegészített fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének keresete szerinti megváltoztatását. Hangsúlyozta, az alperes tevékenységének meghatározó eleme a közrend, közbiztonság javítása címén az ún. „cigánybűnözés” elleni fellépés a magyarok védelme (önvédelme) érdekében. Ezt tükrözi az alperesi fellépések helyszíneinek megválasztása, képviselőinek megnyilvánulásai, valamint az a körülmény, hogy valamennyi, az eljárás során vizsgált demonstráció, lakossági fórum kiváltó okai romák által elkövetett vagy elkövetni vélt bűncselekmények, szabálysértések voltak. Kiemelte, az alperes elnökének a civil szervezetet bemutató 2010. június 27-én tett

- 12 -

nyilatkozata igazolja, hogy az alperes létrehozásának, működésének alapvető célja és motivációja - az alapszabályban megjelöltekkel szemben - a „cigánybűnözéssel”, a cigánysággal szembeni fellépés volt. Véleménye szerint a valós alapítói szándék a felosztatott Magyar Gárda tevékenységének folytatása érdekében egy másik, alapszabálya szerinti céljaiban törvényes, de tényleges működésében jogsértő szervezet létrehozása. Utalt arra, hogy **(alperes elnöke)** a 2011. október 25-én tartott tárgyaláson is a nyíltan cigányellenes, rasszista tevékenysége miatt felosztatott Magyar Gárda eszmeiségével rokon szervezatként jellemezte az alperest. Érvelése szerint a roma kisebbség egészével, mint bűnelkövetőkkel szembeni alperesi működést igazolják az alperes képviselőjének több helyszínen elmondott, azonos tartalmú beszédei, így a 2012. május 17-én **(település 4. neve)-n**, 2012. augusztus 5-én **(település 5. neve)-n**, 2012. augusztus 25-én **(település 7. neve)-n** és a 2013. áprilisában (település 6. és 8. neve) határában elmondott beszédek. Megítélése szerint a **(település 5. neve)**ben történtek igazolják, hogy a **(alperes elnöke)** beszédében elhangzott kirekesztő kijelentések átlépték a véleménynyilvánítási jog határát, a cigányság Kárpát-medencéből történő elűzésére való felhívást tartalmaztak, így alkalmasak voltak erőszak szítására. E beszédek összességükben az 1969. évi 8. tvr-rel kihirdetett New York-i Egyezmény 1. és 2. cikkében tiltott faji megkülönböztetést fejezik ki. A **(település 1. neve-i)** és a **(település 2. neve-i)** események kapcsán megismételte a megelőző eljárásban előterjesztett fellebbezésében kifejtetteket. Megjegyezte, egy politikai párt rendezvényének ingyenes biztosítása az adott pártnak nyújtott anyagi támogatásként értékelendő, ez pedig a közhasznú szervezet számára törvény által tiltott tevékenység.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a 2012. augusztus 5-i **(település 5. neve)-i** rendezvény kapcsán az ítéletábra hatályon kívül helyező végzésében foglalt utasításnak nem tett eleget: nem értékelte az alperes képviselőinek a beszédét, a vonulás során kifejtett verbális és fizikai erőszakot, a bekövetkezett két sérülés tényét, azt, hogy szinte lincshangulat alakult ki, a kivezényelt rendőri erők nagyságát és szükségességét, valamint, hogy ezek bekövetkeztében az alperes milyen szerepet játszott. Hangsúlyozta, az alperes szervezőként és felszólalóként is résztvevője volt az eseménynek, felelősségének kimentésére nem alkalmas azon védekezése, hogy a megmozduláson más szervezetek is részt vettek. Ezek ugyanis közismerten radikális szervezetek voltak, ezért a közös program szervezése során az erőszakos megnyilvánulásokkal, mint reális lehetőséggel az alperesnek számolnia kellett.

A 2012. augusztus 19-20-i **(település 6. neve)-i** események kapcsán kiemelte, az alperes a szervezeti kereteit arra használta, hogy meghatározó módon hozzájáruljon a közbiztonságot veszélyeztető vészhelyzet előidézéséhez, amelyet kiadott sajtóközleménye szerint eredményként értékelt. Működéséhez köthetően a településen erőszakos eseményekre került sor, amelyek fokozódását csak a nagy létszámban kivezényelt rendőri erők tudták megakadályozni. Megjelenésének célja a cigányság megfélemlítésével az állami szervek helyetti közbiztonság megteremtésének a szándéka volt.

Változatlan álláspontja szerint az alperes a polgárőrökre irányadó jogszabályi változást követően a törvényi tilalom ellenére székhelyen kívüli tevékenységet fejtett ki. Ezt követően céljait módosította ugyan, de tevékenysége lényegében azonos a

- 13 -

Pf.II.20.444/2014/8.szám

korábban végzett polgárőri tevékenységgel. Tévesnek ítélte azt az ítéleti megállapítást, hogy az alperes ellenséges, pejoratív megnyilvánulásai kizárólag a bűnelkövetői réteget érintik, és a társadalmi normákat tiszteletben tartó cigány származású lakosságot egyetlen alkalommal sem veszélyeztették, velük szemben elutasítás, kirekesztés nem valósult meg. Álláspontja szerint alaptalanul mellőzte az elsőfokú bíróság a szabálysértési és büntetőeljárásokban szereplő személyek alperessel fennálló tagsági viszonyának igazolására csatolt bizonyítékot. Utalt arra, hogy az alperes tagjai által e minőségükben elkövetett szabálysértések, bűncselekmények az alperes működésének a megnyilvánulásai.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. A perben eddig előterjesztett védekezését fenntartva kiemelte, a **(település 1. neve-i)** és a **(település 2. neve-i)** alperesi jelenlétet az ítéltábla a megelőző másodfokú eljárás során hozott határozatában nem ítélte jogsértőnek, a megismételt elsőfokú eljárásban pedig ezekhez az eseményekhez kapcsolódóan újabb értékelhető bizonyíték nem merült fel.

Álláspontja szerint az egyesület elnökének per tárgyává tett beszédei nem minősíthetők kirekesztő, rasszista jellegűeknek, azok felperes által kifogásolt tartalma kizárólag a cigányság bűnelkövetői rétegére vonatkoztathatók.

Állította, hogy a tagjai részvételével zajlott rendezvények lakossági fórumok voltak, amelyek célja a bűncselekmények megelőzése, az azokkal szembeni önvédelem megszervezése volt, a rendezvények többségén, így **(település 4. neve)-n**, **(település 11. neve)-n** és **(település 6. neve)-en-(település 8. neve)en** nem is alakult ki konfliktushelyzet.

Hangsúlyozta, hogy a **(település 5. neve)-i** fórumot több más szervezettel közösen rendezték, a beszédek követő vonulás során történt incidensekért nem felelhet, azok ugyanis a **(B.)** tagjainak magatartásával függenek össze.

Kiemelte, a 2012. augusztusi **(település 6. neve)-i** összejövetelt nem az egyesület szervezte, az ottani eseményekben nem volt meghatározó szerepe, azokban mindössze néhány tagja vett részt.

A fellebbezés alapos.

Amint arra az ítéltábla a korábbi hatályon kívül helyező végzésében rámutatott, az egyesülési és a gyülekezési jog, valamint a véleménynyilvánítás szabadsága olyan - Magyarországra is kötelező nemzetközi dokumentumokban (Római Egyezmény, Emberi Jogok egyetemes nyilatkozata, Polgári és politikai jogok nemzetközi egyezségokmánya, az Európai Unió Alapjogi Chartája), korábbi Alkotmányunkban és Magyarország jelenleg hatályos Alaptörvényében is biztosított - alapvető alkotmányos szabadságjogok, amelyek minden demokratikus jogállamban feltétlen érvényesülést kívánnak. Ezek az alapjogok azonban nem abszolút jellegűek, más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozhatóak (Alaptörvény I. cikk (3))

- 14 -

bekezdés). Ilyen korlátozást tartalmaz az Alaptörvény IX. cikk. (4) és (5) bekezdése, amely szerint a véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának, továbbá - egyebek között - etnikai vagy faji közösségek méltóságának a megsértésére, továbbá az egyesülési jogot szabályozó 2011. évi CLXXV. törvény (Etv.) 3. § (3) bekezdésének és a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény 2. § (3) bekezdésének az a rendelkezése, amelynek értelmében az egyesülési és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások jogainak és szabadságának sérelmével. Azt az egyesületet, amely ezeket a korlátokat figyelmen kívül hagyja, és működésével vagy tevékenységével sérti mások jogait és szabadságát, a bíróság az ügyész keresete alapján felosztatja (Etv. 11. § (4) bekezdés).

Az idézett jogszabályi rendelkezések alapján az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperes működése során megsértette mások jogait és szabadságát, és ez a jogsérelem olyan mértékű, amely indokolja az egyesület felosztatását.

A felperes állította, hogy az alperes rasszista, a cigányság kirekesztésére irányuló megnyilvánulásai sértik a roma kisebbséghez tartozók emberi méltóságát, egyenlő bánásmódhoz való jogát, veszélyeztetik biztonságukat, s ezáltal a szabadságukat. Az ennek alátámasztásául a felperes által hivatkozott konkrét tények, események értékelését illetően az ítéltábla nem osztja az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, amely szerint az alperes működése során nem lépte túl az egyesülési, a gyülekezési jog és a szabad véleménynyilvánítási jog határait, ugyanakkor a felperes fellebbezési érvelésével sem ért maradéktalanul egyet.

Az alperes 2011. márciusi **(település 1. neve-i)** és 2011. áprilisi **(település 2. neve-i)** járőrözési és rendezvénybiztosítási tevékenységével kapcsolatban az ítéltábla a Pf.III.20.518/2012/7. számú végzésében részletesen kifejtette álláspontját, s miután a megismételt eljárás során az e két településen történt alperesi jelenlétre vonatkozóan újabb tények, adatok, értékelhető bizonyítékok nem merültek fel, azt változatlanul fenntartja. Egyetért ennek megfelelően az elsőfokú bírósággal abban, hogy az alperes tagjai részéről megnyilvánuló rasszista, a roma lakosságot fenyegető, megfélemlítő

magatartás tanúsítása nem bizonyított, más szélsőséges csoportosulások tagjainak a szabad véleménynyilvánítás határait átlépő, nyíltan fajgyűlölő, fenyegető megnyilvánulásaiért pedig az alperes felelőssége nem állapítható meg.

Az ítéletábra - ugyancsak egyezően az elsőfokú bíróság álláspontjával - nem találta jogsértőnek az alperes tagjainak a**településen** 2012. január 24-én történt eseményekben való részvételét sem. Önmagában az, hogy ezen a napon néhány sötét színű, illetve „Szebb Jövőért” feliratú ruhát viselő személy egysoros oszlopban elvonult egy roma lakos háza előtt, mások jogait, szabadságát sértő cselekményként nem értékelhető, erre az sem ad alapot, hogy az érintettek ellen közbiztonsági tevékenység jogosulatlan végzésének gyanúja miatt szabálysértési eljárás indult.

Ugyanezen indokokra figyelemmel súlytalan az alperesi egyesület felelőssége

- 15 -

Pf.II.20.444/2014/8.szám

szempontjából a Battonyai Járásbíróság 11.Sze.561/1013/6.számú végzése, amellyel megállapította, hogy **(személy neve)** és társai megvalósították a közbiztonsági tevékenység jogosulatlan végzése szabálysértését és őket figyelmeztetésben részesítette.

A felperes előadta, hogy az alperes tagjai gyakran keverednek személyes konfliktusba a roma kisebbséghez tartozó, esetenként román állampolgár személyekkel, amely konfliktusok eredményeként több ízben büntetőjogi ill. szabálysértési felelősségre vonásukra is sor került. A perben nem nyert egyértelműen bizonyítást, hogy a felperes által e körben megjelölt személyek **(két személy neve)** valóban tagjai-e az alperesi egyesületnek, ennek azonban a per eldöntése szempontjából nincs is jelentősége. A periratokhoz csatolt rendőri jelentésekből, bírósági és szabálysértési határozatokból megállapíthatóan ugyanis az érintett büntető- és szabálysértési eljárások alapjául szolgáló cselekmények a vádlottak és a sértettek közötti személyes összetűzés következményei voltak, így az alperes tevékenységével nem hozhatók összefüggésbe, az alperesnek „nem tudhatók be”, az alperes működése körében nem értékelhetők.

A 2013. áprilisában **(település 8. neve)** község határában az alperes egyes tagjainak részvételével is tartott rendezvény kapcsán a felperes sem jelölt meg olyan konkrét eseményt vagy beszédet, amely akár a közeli roma lakosok, akár a cigány kisebbség más tagjainak jogait vagy szabadságát sértette volna. Az, hogy az összejövetel a roma telep mellett került megtartásra, sem az egyesülési, sem a gyülekezési jog korlátaiba nem ütközik, a rendezvényről készült videófelvétel pedig nem igazolja, hogy ezen alkalommal a helyi roma lakosok és a rendezvény résztvevői között említésre méltó nézeteltérésre került volna sor.

(alperes képviselője)-nek, az alperes elnökének **(település 7. neve)-n** 2012. augusztus 25-én a feloszlatott Magyar Gárda megalakulásának 5. évfordulója alkalmából tartott rendezvényen elhangzott felszólalása a szabad véleménynyilvánítás határait nem lépi túl, az kifejezett rasszista jellegű kitételt nem tartalmaz, így az előzőekben írtakhoz hasonlóan

nem ad alapot az alperes felosztatására.

Nincs jelentősége a perbeli jogvita elbírálása szempontjából annak a felperes által hivatkozott körülménynek, miszerint az alperes a székhelyén kívül is kifejtett polgárőr tevékenységet, mint ahogy annak sem, hogy a Jobbik Magyarországért Mozgalom **(település 2. neve)**on tartott fórumán ingyenesen végzett rendezvénybiztosítói tevékenysége a nevezett politikai pártnak nyújtott anyagi támogatásként értékelhető-e vagy nem. Ha ugyanis az alperes működése a fenti okokból minősül jogszabálysértőnek, annak következménye nem az egyesület felosztatása lehet, hanem legfőbb szervének összehívása a működés törvényességének helyreállítása érdekében, vagy kötelezése a törvényes működés helyreállítására, illetve végső soron az egyesület megszüntetése (Etv. 11. § (3) bekezdés). Ilyen tartalmú kereseti kérelmet azonban a felperes nem terjesztett elő.

- 16 -

Egyetértett ugyanakkor az ítélőtábla a felperes álláspontjával az alperes által 2012. május 17-én **(település 4. neve)-n** rendezett fórum, a **(település 5. neve)-n** „Élni és élni hagyni” címmel tartott rendezvény, valamint a 2012. VIII. 19-20-án **(település 6. neve)-n** zajlott események során tanúsított alperesi részvétel megítélését illetően.

Az alperes elnökének a **(település 4. neve)-i** és **(település 5. neve)-i** fórumon elhangzott, azonos tartalmú felszólalása - szemben az elsőfokú bíróság álláspontjával - több, mint éles társadalomkritika, kormánybírálat, az már túlhalad a szabad véleménynyilvánítás alkotmányos határain. A beszéd egyértelműen a roma kisebbséghez tartozók által elkövetett bűncselekményekre hivatkozással kezdődik, ugyanakkor nem választja külön a cigányság bűnelkövetői rétegét annak törvénytisztelő tagjaitól. A beszéd tartalma arra utal, hogy a szónok a cigány lakosságot a maga egészében a magyarság közös ellenségének tekinti, a roma etnikum minden tagjára vonatkoztathatóak az általa használt „szemét”, „féreg”, „patkány” és „sátánfajzat” kifejezések, továbbá, hogy nem dolgoznak, csak henyélnek, dorbézolnak, rabolnak és ölnek. Ez az általánosító - a szaporodásra, a negatív szülői példára és annak folytatására hivatkozás révén - a romákat örökletes tulajdonságként jellemző bemutatás azon túl, hogy sérti a roma etnikumhoz tartozók becsületét, mély gyűlöletről tanúskodik, és azt az üzenetet hordozza, hogy a cigányságtól elkülönülő magyar nemzet tagjainak meg kell szabadulniuk az ország cigány lakosaitól. A beszéd ezen tartalma felől nem hagy kétséget a „ki kell söpörni őket az országból” felszólítás, valamint az olasz és a francia megoldásra hivatkozás, amely országokból - a közismert híradások szerint - a közelmúltban a roma etnikumhoz tartozó bevándorlók ezreit toloncolták ki. Összességében a beszéd a cigánysággal szembeni megvetést és fajgyűlöletet fejezi ki, ezáltal sérti a roma kisebbséghez tartozók emberi méltóságát, az egyenlő bánásmódhoz való jogát, egyben alkalmas olyan indulatok szítására, amely a fizikai erőszak veszélyét is magában hordja, s ezzel az érintett kisebbség biztonságát, szabadságát is veszélyezteti. Lényeges, hogy az alperes elnöke ezt a beszédét több rendezvényen is elmondta, azokon rajta kívül az egyesület számos tagja is részt vett, emellett az alperes a beszédet internetes honlapján is közzétette. Ilyen körülmények között a beszéd az alperes által képviselt és hirdetett nézetek, valamint cselekvési program összefoglalójaként minősíthető, és mint ilyen, az alperesnek „tudható be”, az alperes

működése körében értékelendő.

A **(település 5. neve)-i** fórumon az alperes elnöke részéről elhangzott, a fentiekkel megegyező tartalmú beszéd súlyát növeli, hogy ez az összejövétel nem kizárólag az alperesi egyesület rendezvénye volt, azon több, az alperes által is tudottan a cigányság megítélését illetően hozzá hasonló, vagy annál még radikálisabb, még kirekesztőbb nézeteket valló csoportok **((B.), (V.)** stb.) képviselői is megjelentek, s ugyancsak a romákkal szembeni gyűlöletet kifejező beszédeket mondtak. A rendezvény résztvevőinek a beszédeket követő, s a romák által lakott településrészt érintő felvonulása, az ennek során a roma lakosság és a fórum résztvevői között kialakult feszült helyzet magában hordozta a komoly fizikai konfliktusok kirobbanásának veszélyét is, aminek elkerülése jelentős létszámú rendőri jelenlét biztosítását tette szükségessé.

Kétségtelen, hogy a 2012. augusztus 19-20-i **(település 6. neve)-i** események közvetlen

- 17 -

Pf.II.20.444/2014/8.szám

előzményét képező, a „cigánybűnözőkkel szembeni védelem ellátására” összehívott fórumot nem az alperes, hanem az **(Ú.)** elnevezésű csoport tagjai szervezték. Tény azonban, hogy miután elterjedt az a hír, hogy a gárdistákat megtámadták a romák **(település 6. neve)-n**, az alperes „mozgósítást” hirdetett, s tagjai nagy létszámban a helyszínre siettek. A mozgósítás meghirdetésekor, a cigánysággal szembenálló csoporthoz való csatlakozáskor az alperes tagjai nyilvánvalóan tudatában voltak annak, hogy a kialakult helyzet magában hordozza az erőszakhoz folyamodás veszélyét is, így vállalták azt is, hogy egy esetleges fizikai összetűzés aktív résztvevői lesznek. Az a tény, hogy a **(település 5. neve)-i** és a **(település 6. neve)-i** rendezvényeket követő felvonulások során nem történtek erőszakos események, nem jelenti azt, hogy nem állt fenn azok konkrét veszélye. Az ítélőtábla nem fogadta el azt az alperesi védekezést, miszerint az egyesületnek nem volt számottevő szerepe a **(település 6. neve)-i** eseményekben. Ezt egyértelműen cáfolja ugyanis az alperes által kiadott - és az alperes honlapján is közzétett - sajtóközlemény, amelyben maga az alperes nyilatkozik úgy, hogy az egyesület elnöksége a **(település 6. neve)-i** konfliktus hírére mozgósítást rendelt el, és a 19-20-i eseményeknek meghatározó tényezőjévé vált.

Összességében értékelve a fentieket: önmagában az, hogy az alperes hangot adott azon véleményének, miszerint bizonyos típusú bűncselekmények elkövetői nagyjából a roma lakosság tagjai közül kerülnek ki, illetve, hogy Magyarországon megoldást igénylő társadalmi problémaként van jelen a cigánybűnözés, a szabad véleménynyilvánítás határait nem lépte túl, mások jogait és szabadságát sértő magatartásként nem értékelhető. Az viszont, hogy a cigányságot általában mint bűnöző életmódot folytató, a magyarság létére nézve veszélyt jelentő, s ezért a országból elűzendő népcsoportként kezeli, és a cigánysággal szembeni akár erőszakos fellépést is szükségesnek ítéli, olyan kirekesztő, rasszista megnyilvánulásnak minősül, ami sérti a roma lakosság tagjainak emberi méltóságát és biztonságát. Ezt támasztja alá az EJEB 2009. június 30-án meghozott 25803/04 és a 25817/04. számú határozata, amelyben az Emberi Jogok Európai Bírósága

egy párt feloszlataására alapot adó körülménynek minősítette a párt tagjainak a párt nevében tanúsított illetve tett, az erőszakhoz folyamodás lehetőségét ki nem záró olyan magatartásait és nyilatkozatait, amelyek alkalmasak arra, hogy a nevezett párt támogatói és egyéb politikai formációk szimpatizánsai között társadalmi konfliktust váltsanak ki.

Az ítéletábra álláspontja szerint a fent megjelölt **(település 4. neve)-i, (település 6. neve)-i és (település 5. neve)-i** rendezvényeken az alperes nem pusztán az egyes településeken uralkodó, és nem vitásan súlyos feszültségeket hordozó állapotokra kívánt rámutatni. A hivatkozott rendezvények nem a megoldás irányába mutattak, hanem a meglévő feszültségeket gerjesztették, anélkül, hogy azok feloldására törvényes eszközeik lettek volna. Azokon olyan kijelentések is elhangzottak, amelyek az érintett, célzott személyi kör, azaz a cigányság közösségi szinten is érzékelhető és értékelendő biztonságához, szabadságához való jogát is sértették, fajgyűlöletről tettek tanúságot, és ennek következtében sérült a közrend és a köznyugalom is, ami az egyesület feloszlataására alapot adó körülményként értékelendő (EBH2009. 2053).

- 18 -

Minderre figyelemmel az ítéletábra a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatva az alperesi egyesületet feloszlatta, egyidejűleg kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74. § (3) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet (Kmr.) 13. § (2) bekezdése alapján a tanúdíjakból álló állam által előlegezett költségek megfizetésére.

Az Itv. 5. § (1) bekezdés d) pontja értelmében személyes illetékmentességben részesülő alperes pervesztességére figyelemmel a feljegyzett eljárási illetéket a Pp. 78. § (1) bekezdése, az Itv. 4. § (1) bekezdése és a Kmr. 14. §-a alapján az állam viseli.

Szeged, 2014. október 8.

Dr. Szeghő Katalin sk.	Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk..	Mezőlaki Erik sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró